

Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

<http://www.tarcal.hu/main.php?p=hirek>

6

Tarcali Hírek

mesterseg.tarcal@gmail.com

Kedves Olvasó!

E rendhagyó címmel egy olyan interjúsorozatot szeretnék elindítani, amelyben megszólaltatnám településünk egy-egy ismeretlen lakosát, és segítségével bemutatnánk azt a foglalkozást, hivatást, egyszóval mesterséget, mely meghatározóvá vált egész eddigi életében. Elképzelésem nem titkolt célja, hogy egyrészt közelebb hozzuk egymáshoz a tarcali lakosokat, másrészt akár példaeértékű tapasztalatokat, az elkövetkezendő évekre vonatkozó terveket, ötleteket adjunk át lakóközösségünk tagjainak, beleértve azokat a fiatalokat is, akik már egy új generáció tagjaiként keresik útjukat. Úgy gondolom, hogy az utóbbi évekre jellemző szétzilálódás elleni cselekvés egyik formáját is megteremthetjük ezzel.

A címválasztás nem véletlen, a fenti, élő e-mail postafiókra várom az egyes interjúkhoz kapcsolódó kreatív észrevételeiket, javaslatokat.

Erdélyi István

2014. február

Tarcali Hírek

Kiadja: Tarcal község Onkormányzata Szerkesztőség: Hatputtonyos Borfalu Tarcal. Tel.: 47/580-008 Főszerkesztő: Kovácsné Drozda Aranka 30-458-73-01 Szerkesztő: Mező László Nyomdai munkák: Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226

Dr. Pápay Zsolt - a műszaki tudományok kandidátusa

- Tisztelt Tanár Úr! Ez év május 20-án adták át Önnek az Aranydiplomát. Engedje meg, hogy a Tarcali Hírek olvasóinak a nevében gratuláljak e jubileumhoz, amely mögött 50 évnyi - Műegyetemen végzett - fejlesztői, kutatói és oktatói munka áll. Ön 1948 és 1955 között élt Tarcalon, majd 14 éves korától rendszeresen, itt élő szüleinél töltötte az iskolai szünidőt. Már az első levélváltásunk során kiderült, hogy ezek a hosszabb-rövidebb időszakok életre szóló élményeket takarnak. Milyen emlékek idéződnek fel Önben, amikor arra gondol, hogy "a tokaji Kopasz hegy aljában jártam először magyar iskolába", majd apa és nagyapaként is több alkalommal visszatért ide?

- Meglepetés, és megtisztelő a figyelem szűkebb hazámból, a kishazából. Valóban, Tarcalon kezdtem '68 őszén és rögtön a második osztállyal, Kovács Erzsike tanító néninél. Mondták is később kollégáim: "Zseni lehettél, de így érvénytelen ám a szakmai pályafutásod"! Persze van elsős bizonyítványom, de az nekem is "csehül" van, mert azt még Nagykaposon kaptam, ami akkor már Csehszlovákiához tartozott. Kényszerű döntés volt, hogy áttelepültünk, mert Apám, orosz hadifogság után, Tarcalon kapott tanítói állást. Innen adódik erős felvidéki és hegyaljai kötődésem. "Tarcali boron szocializálódtam" ? mondom batáimnak és a szamorodnira teszem a voksom.

Felejthetetlenek a gyerek- és ifjúkori emlékek. Síelés a Mester-völgy diófás lejtőjén, korcsolyázás a cigány-gödörben és a Takta befagyott kiöntésein, nyári munkák - itt tanultam meg Zetort vezetni, esti locsolás a kerekese-kutunkról (ez "férfimunka" volt!), tűzörtség a templomtoronyban, a Vereb-árok félelmetes kiöntése, szőlőművelés és a szüret hangulatai, a pince-látogatások, szalonnasütések, tárogatós tábor-tűz a hegyoldalon, nagy baráti játszások és konzervdoboz-telefon, iskolai kirándulások és verseny-győzelmek. Kisiskolás fiammal is többször megmáztuk a Kopaszt (Tokaj felől is), a tetőn a TV-adóban ismerős volt a főmérnök és a vezető, bejártuk a közeli (Turzul szobor, bányató) és távoli környéket. Neki is maradandó élmény "Tarcal", ez akkor derült ki, amikor 70. születésnapomon váratlanul levitt és ott töltöttünk két meghitt napot.

- "Előttem áll a jövő, nem látok tőle semmit" - választotta mottójául egy 2007-ben érettségiző diák Miskolcon, a Földes Ferenc Gimnáziumban. 48 évvel korábban, 1959-ben Ön is ebben a középiskolában végzett reál tagozaton, majd innen egyenes út vezetett a BME Villamosmérnöki karára. Az Ön korosztályának milyen elképzelései voltak akkor a jövőről, és mit igazolt vissza az idő?

- Mi sem voltunk jövőbe látók, de alapos és többféle kibontakozásra is teret adó ismerteket kaptunk. Jelzi a színvonalat, hogy öt doktor tanárunk is volt (de "legyőztük" őket, osztályunkból nyolcan szereztek doktori címet). Benne volt a levegőben, de bennünk is volt igény, hogy egyetemre/főiskolára pályázzunk, és sikeresen; egyéni érdeklődés szerint vagy jótékony tanári és szülői biztatásra választva. Bízunk a tudás erejében. Meghatározó volt a tanár-egyéni szerepe, akik szinte láthatatlanul igazítottak el későbbi pályánkon, ezt kellene ma is erősíteni.

Visszagondolva, a legjobb választás volt ez a ma is igen dinamikus fejlődő villamosmérnöki szakma és ugyanígy az egész életre szóló egyetemi kutatói és oktatói munka is. "Nekem találták ki", ha lehet ilyet mondani erre a szakmai-mester szerepkörre. Az öregdiák találkozókon is (éppen most volt az ötvenötödik), szinte mindenki elégedetten számolt be életútjáról, dicsérve az elindító, megbízható alapokat adó iskolát és a szigorú, de ember-séges tanárokat.

- A jövő legnagyobb előnye, hogy nem egyszerre jön... hanem naponként, így aztán mi is beleszólhatunk néhány dologba. 1964-ben vehette át Híradástechnikai szakos diplomáját és ezzel egyidőben gyakornokként kezdte egyetemi pályafutását a Híradástechnikai Tanszéken, s lett végül egyetemi docens. Miért esett választása a műszaki területre?

- A gimnáziumi irodalmi önképzőkörben még Arany balladáiról "értekeztem", s voltak atomfizikusi ábrándjaim is. Tréfásan a Verne Rejtelmes sziget c. könyvében megcsodált mérnökre szoktam hivatkozni, valójában "A tanár": Szabó Kálmán osztályfőnököm habitusa, s főként az átadott alapos matematika/fizika tudása lehetett a fő motiváció.

Megjegyzem, az egyetemen is legendás oktatóktól tanulhattunk, évfolyamunkat "A prof": Simonyi Károly három tárgyból is oktatta.

- Charles Darwin szerint nem a legerősebb marad életben, nem is a legokosabb, hanem az, aki a legfogékonyabb a változásokra. Az elmúlt ötven évben talán a villamosmérnöki szakma fejlődött legdinamikusabban, szinte robbanásszerűek voltak a változások. Műegyetemi tanárként hogyan élte meg ezeket az országhatárokat nem ismerő folyamatokat?

- A Kar nevébe időközben bekerült az Informatikai jelző, a Tanszék új neve "Hálózati rendszerek és szolgáltatások" lett, s ezen a "ránccfelvarráson" minden villamoskari-tanszék átesett, ez is a folytonosan megújuló szakmai kihívások lenyomata. A diploma megszerzése tehát nem a lezárás volt, hanem - és ezt akkor egyáltalán nem is gondoltuk - a szüntelen tanulás és szakmai továbbfejlődés, gyakran váltás kezdete. Még az elektroncső korszakában indult a pályám, a folyamatos "követés" kényszere és az új ismereteknek a gyakorlati munkába és az oktatásba történő szüntelen "beépítése" közben éltem át a tranzistor, az integrált áramkör, a mikroprocesszor és a számítástechnika, a mobil hírközlés és az internet viharos térhódítását. A ma emberének természetes a "digitális és kommunikációs" korszak és szolgáltatásai, mindez én fejlődésében tapasztaltam meg. Ez munkám igazi szépsége. "Majd a számítógép megoldja" - mondja ma félvállról a hallgató, ha fogós kérdés kerül terítékre, hivatkozva például a számítógépes szimuláció tényleg nagyszerű teljesítőképességére. De hát ki ad intelligenciát a gépnek, és ki rak össze működő szerkezetet? Sok fiatal munkatársam van, különösen a szoftveres területen, az nekik való! De azért mi idősebbek is bírjuk még a tempót, és a mérnöki tapasztalat aranyat ér.

Kezdetben volt "embargós határ" is, az elveket ugyan ismerhettük, de korszerű eszközökhöz csak lassan vagy egyáltalán nem tudtunk hozzájutni. Ekkor lépett be a mérnöki találékonyság, néha vályogból kellett várat építeni.

- Melyek voltak szakmai pályafutásának legjelentősebb állomásai, és mit tart az oktatás területén elért legnagyobb eredményének?

- Alapító tagja voltam a műegyetemi diákok '61-ben kezdődő komplex úrtevékenységének és végzett mérnökként is tovább dolgoztunk, nem pénzért. Műholdak rádiós megfigyelését, adataik elemzését végeztük, a régióban elsőként vettük meteorológiai műholdak felhőfényképeit. Később már a Műegyetem Űrkutató Csoportjaként (az MTA Interkozmosz Tanácsa finanszírozásban) dolgozhattunk. A nemzetközi együttműködéssel készülő ún. Egységes Telemetriai (mérő és adatátviteli) Rendszer műhold fedélzeti digitalizáló egységet építettem. A rendszer az IK-15 jelzésű műholdon került először föld körüli pályára, sikeresen működött. Jelen lehettem az indításnál is (az akkor "ütök" Mirnij űrközpontban, ma Pleszeck néven ismert). Ezt az oktatás mellett végzett munkát '76-ban fejeztem be. Különleges élményekben volt részem, értékes tapasztalatokra tettem szert, amit az oktatásban is hasznosítottam. Aztán számos további, ipari megbízásos munkában voltam részes (ma már nem létező, akkor emblematis cségek/intézetek megbízásait teljesítve), vezettem több kari és egyetemi fejlesztési projektet. Csak akkor lehet jó mérnököt nevelni, ha az oktató gyakorlatban is bizonyít.

A mérnöki munka precizitást/mérlegelést igényel, csoportban hatékony, persze nem nélkülözheti az egyéni ötleteket. Ha sikerült, és remélem igen, ezt a hozzáállást és a szakmai fogásokat megértetni a hallgatókkal, és meggyőzni őket arról, hogy "nem feltett kézzel kell fogadni a problémát, a mérnök az, aki megoldja azokat", akkor talán nem hiába munkálkodtam.

- Újabb és újabb évfolyamok egyetemi hallgatóival kellett az elmúlt évtizedekben megtalálnia a közös hangot. Tapasztalatai szerint a diákok mentalitása hogyan változott a változó világ által nyújtott információáradatban?

- A mi szakmánk még ma is vonzó, így többségében igen motivált hallgatókkal találkozom. Bár a kredit bevezetése "pont vadásszá" tett egyeseket, tapasztalják: a mérnöki munka biztos alapismereteket igényel. Nem cserélhető a sorrend, nem lehet a tetővel kezdeni az építkezést. Közben többször is átalakult oktatásunk, öt-tíz évenként éltem át reformokat és működtem közre a változtatásban (és nem is tagadható ezek szükségessége), de én a régi, öt éves, tapasztalatom szerint jól működő mérnök-képzés híve vagyok, szemben a mostani két lépcsős rendszerrel.

Nekünk munkaeszköz a számítógép és az informatikai hálózat, és a hallgatók tudják, illetve megtanulják: az áradó információkból csak magabiztos háttérrel lehet szelektálni. Ennek birtokában pedig "határ a csillagos ég".